
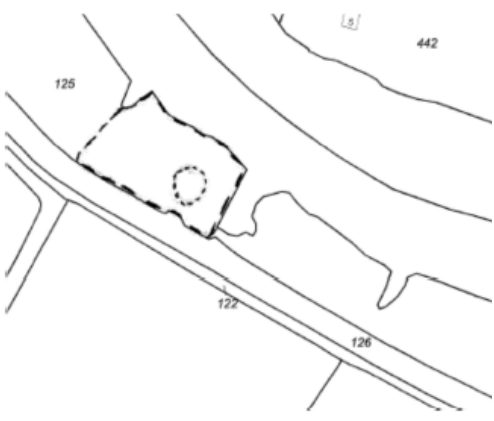

CASUS E: LOCATIE VOORMALIGE STORT BINNEN EHS MET EEN NOG TE BEREIKEN NATUURDOEL

Bron	
Provincie en Staatsbosbeheer	
Situatie	
	De onderzoekslocatie betreft een voormalige stortplaats gelegen in een polder met waardevolle natuurwaarden. De locatie is gelegen binnen de grenzen van de EHS en wordt begrensd door een fietspad. Aan de andere zijde van het fietspad bevindt zich akkerland (zuidzijde). Aan de noordzijde is een waterrijk gebied gelegen met aangrenzend rietlanden. Dit maakt eveneens deel uit van het vastgestelde EHS-gebied. In het verleden heeft op de locatie stort van verontreinigd slib plaatsgevonden. In 2008 is door het bevoegd gezag Wbb beschikt dat sprake is van een geval van ernstige verontreiniging waarbij spoedige sanering noodzakelijk is op grond van onaanvaardbare ecologische risico's (stap 2 van het
saneringscriterium). Op het oog wijkt de vegetatie op de verontreinigde voormalige stortlocatie zichtbaar af van de vegetatie in de nabije omgeving. Binnen de EHS zijn subdoeltypen natuur door de provincie vastgesteld. Het (te bereiken) subdoeltype voor de onderzoekslocatie is N05.01 Moeras. Ambitie is om het terrein geschikt te maken voor toekomstig gebruik, namelijk natuurgebied met het vastgestelde natuurdoeltype. De provincie is als bevoegd gezag Wbb belast met de uitvoering van de sanering (vangnet art. 48 Wbb). Met het oog op de doelmatigheid van besteding van overheidsmiddelen is een heroverweging van de spoed uitgevoerd op grond van nieuwe feitelijkheden, stap 3: locatiespecifieke risicobeoordeling). Daartoe is een gestructureerde maatschappelijke afweging uitgevoerd als basis voor eventueel vervolgonderzoek dan wel een eventuele nieuwe beschikking over de ernst en spoed.	
Stap 1 NEN 5737: Inventarisatie van de problemen veroorzaakt door bodemverontreiniging	
	De stortlaag en het direct onderliggende veen zijn sterk verontreinigd met metalen en PAK, tot circa 2 m-mv. De omvang ervan wordt geraamd op 3.000 m³ (1.500 m² x 2,0 m). Omdat de locatie in een gebied met een ecologisch hoge waarde (EHS) is gelegen, blijkt op basis van de standaard risicobeoordeling (stap 2 van het saneringscriterium) dat de immobiele verontreiniging met koper, lood en zink tot onaanvaardbare ecologische risico's leidt. Door een ecooloog van Staatsbosbeheer (de eigenaar) is geconstateerd dat de begroeiing op de locatie dermate afwijkt van de vegetatie op de aangrenzende rietlanden die ook binnen de EHS liggen. De aanname is dat dit door
de verontreiniging veroorzaakt wordt.	
Stap 2 NEN 5737: Inventarisatie van actoren	
Betrokken actoren:	
❖ Provincie: vanuit de rollen als bevoegd gezag Wbb en (financieel) betrokkene als uitvoerder projecten bodemsanering❖ Staatsbosbeheer: als eigenaar/natuurbeheerder en als inhoudelijk deskundige van het gebied	
Indirecte actoren/belangen:	
❖ Omwonenden van / gebruikers in de nabije omgeving zouden mogelijk last kunnen ondervinden bij saneringswerkzaamheden. Het gaat hier om een bewoner aan de zuidzijde,	

scouting aan de overzijde water en het recreatieschap.   ❖ Gemeente/milieudienst: niet rechtstreeks betrokken als eigenaar, gebruiker of initiatiefnemer voor onderzoek en sanering. Vanuit de provincie worden gemeente en milieudienst altijd op de hoogte gehouden bij besluitvorming binnen de Wbb.
Stap 3 NEN 5737: Oprichting overleggroep   De overleggroep heeft bestaan uit: ❖ Een afgevaardigde van Staatsbosbeheer opererend als beheerder en eigenaar ❖ Bevoegd gezag Wbb: Projectleider bodemsanering provincie ❖ Bevoegd gezag Wbb: Vergunningverlener Bodem De overige actoren/belangenpartijen zijn geïnformeerd maar niet rechtstreeks betrokken.
Proces   In een eerste overleg tussen Staatsbosbeheer en de provincie (projectleider vangnet Wbb) is verkennend gesproken over de bodemverontreiniging en de daarmee gepaard gaande noodzakelijke sanering (verontreinigingssituatie bekend vanuit bodemonderzoek en de waarnemingen vanuit een locatiebezoek). Er is afgesproken dat Staatsbosbeheer de eigen waarnemingen nader zou onderbouwen en dat de provincie op hoofdlijnen saneringsvarianten zou uitwerken.   In een volgend overleg, waarbij ook een vergunningverlener betrokken was, zijn de uitkomsten van een studie naar mogelijke saneringsvarianten en de ecologische quickscan uitgevoerd door Staatsbosbeheer (locatiebezoek, resultaten van waarnemingen uit verschillende perioden, inclusief bureaustudie) aan bod gekomen. De aanwezigen zijn er over eens dat de ernstige verontreiniging op de locatie de vegetatie beïnvloedt. Staatsbosbeheer geeft als beheerder van het terrein aan dat de verontreinigde voormalige stortlocatie niet past binnen de (natuur)doelstellingen van het gebied. Aangezien er vanuit de EHS ook een ambitie ligt om de locatie geschikt te maken voor het vastgestelde natuurdoel (het te bereiken subdoeltype voor de locatie is N05.01 Moeras), wordt een verdere beoordeling van de ecologische risico's niet zinvol geacht. Aan mogelijke saneringsvarianten zijn een multifunctionele en een functionele variant ter sprake gekomen. De functionele variant, gedeeltelijk ontgraven en het aanbrengen van een leeflaag die kan worden opgebouwd uit gebiedseigen grond, is als het meest gunstig beoordeeld.   In een derde overleg is vervolgens het programma van eisen goedgekeurd dat is gemaakt als voorbereiding op een uit te werken saneringsplan. In deze fase van het proces zijn ook de gemeente en milieudienst van de conclusies uit het onderzoek en de voorgenomen sanerende maatregelen op de hoogte gesteld. Ook de omwonenden en het recreatieschap zijn ruim voor de ter inzage ligging van de conceptbeschikking ingelicht van de voorgenomen werkzaamheden. Door deze tijdige communicatie hebben zij de mogelijkheid gehad zienswijzen in te dienen tijdens de beschikkingenprocedure (beschikking ernst en spoed, en instemmen saneringsplan).
Overwegingen afweging   <i>Bouwstenen van de conclusie</i>   ❖ Vanuit de beschikbare gegevens (bodemonderzoek en aanvullende ecologische quickscan) kunnen de conclusies van stap 2 van het saneringscriterium worden onderschreven. ❖ Voor de locatie geldt een EHS-ambitie om het vastgestelde natuurdoeltype te realiseren: de natuurbeheerder ziet tegelijkertijd met de sanering mogelijkheid om op naastgelegen percelen enkele poelen te creëren, de vrijkomende grond kan worden gebruikt als leeflaag voor de saneringslocatie. De natuurwaarde op de percelen als geheel wordt daardoor verhoogd. ❖ Vanuit zowel de Wbb als de natuurwetgeving (EHS) geredeneerd is er ecologisch nut en noodzaak aanwezig om over te gaan tot een sanering. ❖ Er is vooraf getoetst of de Natuurbeschermingswet en Flora- en faunawet van toepassing zijn op de locatie. Dit bleek niet het geval: - De natuurbeschermingswet is niet van toepassing (geen beschermd Natura 2000-gebied op of nabij de locatie). Voor de uitvoer van de sanering hoeft daarom geen vergunning te worden aangevraagd. - De Flora- en faunawet is niet van toepassing (geen Ff-soorten aangetroffen in het verontreinigde deel van het gebied) waardoor er dus geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. - Wel is bepaald dat vooraf aan de graafwerkzaamheden zal worden gemaaid zodat eventueel aanwezige dieren de kans hebben om te vluchten. Tevens mogen geen werkzaamheden in

het broedseizoen plaatsvinden.

Conclusie afweging

De overleggroep is van mening dat als gevolg van de aanwezigheid van het stort van verontreinigd slib op de locatie een ernstige verstoring van de vegetatie wordt veroorzaakt. Het beoogde natuurdoeltype op de locatie dat vastgesteld is volgens de EHS wordt hierdoor niet bereikt. Sanerende maatregelen (de leeflaag wordt opgebouwd uit gebiedseigen grond, die vrijkomt bij de ontgraving van poeltjes) zullen leiden tot een verbetering van de ecologische waarde van het gebied. Er is met andere woorden nut en noodzaak om over te gaan tot sanering. De natuurwetgeving vormt tevens geen belemmering (geen situatie waarvoor een vergunning of ontheffing nodig is) en een bodemsanering is daarmee ecologisch aanvaardbaar.

Vervolg

De heroverweging van de spoed aan de hand van de gestructureerde maatschappelijke afweging heeft niet geleid tot een ander besluit over de ernst en spoed. Op grond van de in 2008 genomen beschikking blijft de sanering spoedeisend. De provincie is vanuit het vangnet Wbb overgegaan tot uitvoering van de sanering. De indirecte actoren zijn in het voortraject geïnformeerd. Op zowel de ontwerpbeschikking waar de risico's zijn vastgesteld als de beschikking over het saneringsplan zijn geen zienswijzen ontvangen. Inmiddels is de sanering afgerond en de saneringsevaluatie goedgekeurd. Zoals voorzien in het programma van eisen en het saneringsplan zijn enkele poelen gecreëerd en kan de gesaneerde locatie zich herstellen in lijn met het natuurdoeltype van de nabije omgeving.